

Regionstyrelsen
Regiondirektören
Ekonomidirektören
SKR

Inför regionens hantering av de statliga medlen för vårdmomskompensation till privata vårdgivare

Skatteverkets tolkning av momslagen sedan den 1 juli 2109 ifråga om inhyrning av vårdpersonal och nyttjandet av egenföretagande läkare och annan vårdpersonal har stor påverkan på verksamheten hos många av de privata vårdgivare som driver verksamhet på regionens uppdrag. Vårdmomsen fördyrar verksamheten och slår direkt mot vårdgivarnas kompetensförsörjning.

I en ny undersökning berättar 268 privata vård- och omsorgsgivare som är medlemmar i Vårdföretagarna, om hur vårdmomsen har påverkat deras verksamheter sedan den 1 juli förra året, när Skatteverkets nya momstolkning började tillämpas. Rapporten bifogas. Resultaten i undersökningen visar bland annat att

- 6 av 10 vårdföretag i undersökningen har påverkats av vårdmomsen.
- Vårdmomsen redan har börjat påverka patienter negativt.
 - Sämre tillgänglighet, längre väntetider och oönskade kvalitetsförsämringar i sjukvården
 - Sämre tillgång till sjukvård utanför storstäderna
 - Minskad medicinsk kompetens för placerade barn och brukare inom omsorgen
- Vårdgivare i alla landets regioner har påverkats. Särskilt stora tycks effekterna vara i vissa regioner, där det redan tidigare var svårare att rekrytera personal.
- Vårdmomsen påverkar arbetsmiljö och arbetsförutsättningar för den fast anställda personalen i många verksamheter.

Medel för omförhandling av avtal

Regeringen har aviserat en utredning som ska undersöka de EU-rättsliga förutsättningarna för lagändringar för att komma till rätta med vårdmomsens skadeverkningar. I väntan på lagändringar har regeringen den 30 januari fattat beslut om att fördela statsbidrag om sammanlagt 210 miljoner kronor till regionerna, som syftar till att regionerna ska kunna omförhandla avtal med privata vårdgivare som har fått ökade kostnader med anledning av vårdmomsen.

De statliga medlen som regionerna får rekvirera från Kammarkollegiet har avgörande betydelse för privata vårdgivare i regionen som kan ha svårt att bemanna sina verksamheter på grund av de fördyringar som vårdmomsen medfört. Vårdföretagarna hoppas därför att regionen skyndsamt påbörjar processen med att se till att berörda privata vårdgivare som ni har avtal med får del av medlen.

Vårdföretagarna vill skicka med några aspekter på hanteringen av medlen som vi hoppas att regionen beaktar:

Dialog med regionens privata aktörer

Vi förordar att regionen så snart som möjligt inleder en dialog med samtliga privata vårdgivare som ni har avtal med inom hälso- och sjukvården. På det viset undviks onödiga frågetecken och det skapas ett utrymme för att hantera frågan i en transparent och ordnad process.

Alla privata utförare i hälso- och sjukvården som ni har avtal med bör omfattas av dialogen, oavsett om det är avtal baserat på LOV, LOU eller den nationella taxan.

Eftersom det finns vårdgivare vars verksamhet påverkas kraftigt negativt av ökade kostnader önskar vi att regionerna påbörjar processen snarast.

Praktisk hantering av vårdmomskompensationen

Statsbidraget syftar till att regionerna ska kunna omförhandla ingångna avtal med de privata utförare som utför hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen och som har fått ökade kostnader för bemanning på grund av vårdmomsen. Regeringsbeslutet innehåller däremot inga konkreta riktlinjer till regionerna om hur den fortsatta hanteringen bör gå till. Vårdföretagarna hoppas att regionerna samordnar sin hantering så att den blir så likartad som möjligt över landet. Vi förstår att det inte blir enkelt för regionerna att hantera omförhandling av avtalen med de privata vårdgivarna för att lindra vårdmomsens konsekvenser. Men strävan bör bara en så administrativt enkel, rättvis och rättssäker lösning som möjligt för den fortsatta hanteringen av omförhandlingen av avtal.

Vårdföretagarna förordar att följande principer vägleder regionens hantering av kompensationen för vårdmomsen:

- Privata vårdgivares faktiska kostnader sedan 1 juli 2019 som är relaterade till Skatteverkets nya tolkning av momsfrågan ifråga om inhyrning av legitimerad vårdpersonal, anlåtande av egenföretagande vårdpersonal samt underentreprenörlösningar, bör kompenseras fullt ut av regionen.
- Konkurrensneutralitet och likvärdiga villkor är viktiga principer. Därför kan inte "först till kvarn"-metoden användas för de av regeringen avsatta 210 miljoner kronorna.
- Regionen bör sträva efter att finna lösningar för statsbidragen som inte skapar en administrativ börda för vårdgivarna.
- Lång eftersläpning på utbetalningarna måste undvikas. Det finns annars risk att verksamheter med små marginaler, i väntan på moms-kompensation, förlorar

avgörande kompetens, eller tvingas göra större verksamhetsförändringar som hade kunnat undvikas.

- Statsbidraget ska kompensera för kostnader för vårdmoms. Därför bör inte omförhandling av avtalen samtidigt innebära andra avtalsförändringar eller ändringar i regelböcker etc.

Vårdföretagarna hoppas att regionen som huvudman för sjukvården följer vilka ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter vårdmomsen får hos de privata vårdgivare som verkar på regionens uppdrag. Dialog med vårdgivarna om utvecklingen är en förutsättning för att minska risken att vårdmomsen får allvarliga konsekvenser för patienterna.

Vårdföretagarna fortsätter att bevaka denna för våra medlemsföretag viktiga fråga och bidrar gärna fortsatt med synpunkter och våra medlemmars erfarenheter. Kontakta gärna Peter Söderman hos Vårdföretagarna om ni vill diskutera någon aspekt av regionens hantering av statsbidragen. Han nås på peter.soderman@vardforetagarna.se samt telefon 070-793 96 51.

Med vänlig hälsning

Sabina Joyau
Näringspolitisk chef
Vårdföretagarna